LIETUVOS RESPUBLIKOS PRODUKTŲ SAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1206 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 23, 24, 25, 27, 28, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 22 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

2015 m. birželio 25 d. Nr. XII-1867
Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**5 straipsnis. Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų kompetencija reglamentuojant produktų saugą**

Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos pagal savo kompetenciją nustato privalomus produktų saugos ir ženklinimo reikalavimus, suderintus su Jungtinių Tautų Organizacijos, Europos Sąjungos, Pasaulio prekybos organizacijos reikalavimais, ir patvirtinimo, kad produktai atitinka nustatytus reikalavimus, tvarką.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**6 straipsnis. Produktų saugą reglamentuojančių teisės aktų įgyvendinimo koordinavimas**

Šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių produktų saugą, įgyvendinimą koordinuoja Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau – Tarnyba).“

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) sužinojęs, kad gaminys pavojingas, nedelsdamas informuoti apie tai vartotojus, Tarnybą ir atitinkamos srities kontrolės institucijas, pašalinti jį iš rinkos ir, jei būtina, gaminį susigrąžinti;“.

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) sužinojęs, kad gaminys pavojingas, nedelsdamas nutraukti gaminio pateikimą į rinką, informuoti gamintoją, vartotojus, Tarnybą ir atitinkamos srities kontrolės instituciją ir imtis kitų tinkamų veiksmų rizikai vartotojams pašalinti;“.

5 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) sužinojęs, kad suteikta paslauga pavojinga, nedelsdamas nutraukti paslaugos teikimą ir informuoti vartotoją, Tarnybą ir atitinkamos srities kontrolės instituciją, jei būtina, imtis vartotojų saugą užtikrinančių kitų veiksmų;“.

6 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**11 straipsnis. Vartotojų asociacijų teisės ir mokslo komitetų vaidmuo produktų saugos srityje**

1. Vartotojų asociacijų teises produktų saugos srityje nustato Vartotojų teisių apsaugos įstatymas ir kiti teisės aktai.

2. Kad rinkos ribojimo klausimais būtų kompetentingai bendradarbiaujama su Europos Komisija ir suinteresuotoms Lietuvos Respublikos institucijoms dėl pavojingų produktų (produktų saugos ir vartotojų sveikatos klausimais) būtų teikiamos moksliškai pagrįstos rekomendacinės išvados, prie ministerijų gali būti steigiami mokslo komitetai. Mokslo komitetų sudėtį ir darbą reglamentuoja nustatyta tvarka parengti ir patvirtinti nuostatai.“

7 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) produktų saugos kontrolės duomenų analizė ir informacijos Tarnybai periodinis teikimas.“

8 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tarnybos ir kontrolės institucijų turima informacija apie produktų keliamą riziką vartotojų sveikatai ir saugai turi būti prieinama visuomenei nepažeidžiant taikomų apribojimų. Visuomenė gali susipažinti su informacija apie produktų identifikavimą, rizikos pobūdį ir jiems taikomas priemones.“

2. Pakeisti 15 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Tarnybos ir kontrolės institucijos imasi būtinų priemonių, kad jų pareigūnai ir atstovai būtų įpareigoti neatskleisti šio įstatymo įgyvendinimo tikslams gautos informacijos, kuriai pagal jos pobūdį taikomos komercinės paslapties nuostatos, išskyrus informaciją apie gaminių saugą, kuri turi būti paskelbta, kad būtų galima apsaugoti vartotojų sveikatą ir saugą.“

9 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Tarnyba ar kontrolės institucijos gali taikyti rinkos ribojimo priemones, jeigu yra pagrindas manyti, kad produktas yra pavojingas vartotojų sveikatai ir saugai, nors jis ir atitinka šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies reikalavimus.“

10 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**17 straipsnis. Rinkos ribojimo priemonės**

1. Tarnyba ar kontrolės institucijos šio įstatymo 16 straipsnyje nurodytais rinkos ribojimo priemonių taikymo pagrindais turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka taikyti šias rinkos ribojimo priemones:

1) reikalauti, kad bet koks produktas, kuris konkrečiomis aplinkybėmis gali kelti riziką, būtų paženklintas valstybine kalba surašytais tinkamais, aiškiais ir lengvai suprantamais įspėjimais apie galimą su juo susijusią riziką; nustatyti išankstines produkto prekybos sąlygas, kuriomis siekiama užtikrinti jo saugą;

2) nurodyti, kad apie bet kokio produkto, kuris gali kelti riziką konkretiems asmenims, keliamą riziką šie asmenys būtų laiku ir tinkamai, įskaitant ir specialių įspėjimų paskelbimą, įspėti;

3) laikinai, kol bus atlikti įvairūs saugos įvertinimai, patikrinimai ir kontrolė, uždrausti tiekti, siūlyti tiekti ir demonstruoti bet kokį produktą, dėl kurio yra pagrįstai įtariama, kad jis gali būti pavojingas;

4) uždrausti bet kokio pavojingo produkto pardavimą ir toliau imtis priemonių, kurios užtikrintų šio draudimo laikymąsi;

5) nurodyti nedelsiant pašalinti iš rinkos bet kokį jau rinkoje esantį pavojingą produktą arba organizuoti jo pašalinimą ir įspėti vartotojus apie su tokiu produktu susijusią riziką; nurodyti arba koordinuoti, arba prireikus kartu su gamintojais ir platintojais organizuoti, kad šis produktas būtų susigrąžintas iš vartotojų ir sunaikintas atitinkamomis sąlygomis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės taikomos gamintojui, platintojui atsižvelgiant į jo veiklą, bet kokiam kitam asmeniui, kai tai yra būtina bendradarbiavimui siekiant išvengti produkto keliamo pavojaus.

3. Visi sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo turi būti motyvuoti. Apie šiuos sprendimus būtina skubiai pranešti asmenims, kuriems jie yra taikomi. Jei yra galimybė, šiems asmenims leidžiama pareikšti savo nuomonę prieš priimant sprendimą. Jei dėl sprendimo vykdymo skubos tai nebuvo padaryta iš anksto, tokia galimybė suteikiama jau priėmus sprendimą.

4. Jei kontrolės institucija pati pašalina iš rinkos pavojingą produktą, jos patirtos išlaidos Tarnybos nutarimu išieškomos iš gamintojo, platintojo ir paslaugos teikėjo ne ginčo tvarka.

5. Tarnyba ir kontrolės institucijos privalo užtikrinti galimybę vartotojams ir suinteresuotiems asmenims pateikti skundus dėl produkto saugos ir priežiūros, dėl kontrolės veiksmų ir į tuos skundus tinkamai reaguoti. Jos turi informuoti vartotojus ir suinteresuotus asmenis apie skundų pateikimo procedūrą.

6. Tarnyba ar kontrolės institucijos privalo informuoti platintojus, vartotojus ir visuomenines vartotojų teisių gynimo organizacijas apie sprendimus produktus pašalinti iš rinkos, siekiant paskatinti juos prisidėti prie tokių sprendimų įgyvendinimo.

7. Tarnybos nutarimai ar kontrolės institucijų sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo turi būti skelbiami atitinkamai Tarnybos ar kontrolės institucijų interneto svetainėse.

8. Gamintojai, platintojai ir paslaugų teikėjai privalo vykdyti Tarnybos nutarimus ar kontrolės institucijų sprendimus nuo jų gavimo momento, jeigu sprendimas ar nutarimas nenustato vėlesnės datos.“

11 straipsnis. 22 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 22 straipsnį.

12 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**23 straipsnis. Baudos ir įspėjimas už šio įstatymo pažeidimus**

1. Gamintojui, platintojui, pateikusiems į rinką pavojingų gaminių, skiriama nuo 144 iki 1 448 eurų bauda.

2. Gamintojui, platintojui, pateikusiems į rinką pavojingų gaminių po įpareigojimo nutraukti jų realizavimą, skiriama nuo 868 iki 4 344 eurų bauda.

3. Suteikusiam ar teikiančiam pavojingas paslaugas paslaugos teikėjui skiriama nuo 144 iki 724 eurų bauda.

4. Suteikusiam ar teikiančiam pavojingą paslaugą po įpareigojimo nutraukti jos teikimą paslaugos teikėjui skiriama nuo 579 iki 2 896 eurų bauda.

5. Šio įstatymo 20 straipsnyje nurodytiems asmenims, nevykdantiems Tarnybos ar kontrolės institucijų reikalavimų pašalinti pavojingus produktus iš rinkos ar juos sunaikinti, skiriama nuo 1 448 iki 5 792 eurų bauda.

6. Pateikusiems į rinką pavojingus produktus, jeigu šie produktai padarė žalos vartotojo sveikatai, šio įstatymo 20 straipsnyje nurodytiems asmenims skiriama nuo 1 448 iki 11 584 eurų bauda.

7. Pateikusiems į rinką pavojingus produktus, jeigu šie produktai sukėlė vartotojo mirtį, šio įstatymo 20 straipsnyje nurodytiems asmenims skiriama nuo 5 792 iki 23 169 eurų bauda.

8. Skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudų vidurkį. Skiriant konkrečią baudą, atsižvelgiama į šio įstatymo 24 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytas atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą. Kai yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, bauda mažinama nuo jos vidurkio iki minimalaus dydžio, o kai yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, bauda didinama nuo jos vidurkio iki maksimalaus dydžio. Kai yra ir atsakomybę lengvinančių, ir sunkinančių aplinkybių, bauda skiriama atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą. Baudos dydžio mažinimas ar didinimas turi būti motyvuojamas Tarnybos nutarime.

9. Tais atvejais, kai pažeidimas yra mažareikšmis, juo nepadaroma žalos šio įstatymo saugomiems interesams arba padaryta žala labai nedidelė, Tarnyba, vadovaudamasi teisingumo ir protingumo kriterijais, gali taikyti nuobaudą – įspėjimą, neskirdama baudos.

10. Baudų taikymas neatleidžia nuo pareigos atlyginti vartotojams padarytą žalą.“

13 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**24 straipsnis. Atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės**

1. Nesaugaus produkto gamintojas, pardavėjas ar paslaugos teikėjas neatsako už nesaugaus produkto pateikimą į rinką, jei jis įrodo, kad:

1) nesaugus produktas nebuvo pateiktas į rinką;

2) produktas tapo nesaugus vėliau dėl trečiojo asmens veiksmų netinkamai (neatsargiai) transportuojant ar saugant (sandėliuojant) produktą ar kitų priežasčių;

3) tuo metu, kai nesaugus produktas buvo pateiktas į rinką, mokslinės ir techninės žinios nebuvo tokio lygio, kad būtų galima nustatyti galimą pavojų;

4) vartotojas naudojosi produktu pažeisdamas jo naudojimo taisykles, atsargumo priemones ir saugumo reikalavimus ir dėl to jam buvo padaryta žala;

5) produkto nesaugias savybes lėmė nenumatytos aplinkybės (*force majeure*).

2. Nustatydama baudos dydį, Tarnyba atsižvelgia į atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

3. Skiriant baudą, lengvinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad asmuo, padaręs pažeidimą, savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, tyrimo metu bendradarbiavo su Tarnyba ir (ar) kontrolės institucijomis, gera valia atlygino vartotojams nuostolius ir (ar) pašalino padarytą žalą.

4. Skiriant baudą, sunkinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad asmuo pakartotinai per vienus metus nuo ankstesnio pažeidimo padarė tos pačios rūšies pažeidimą, tęsė pažeidimą nepaisydamas Tarnybos ar kontrolės institucijų įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus, kliudė atlikti tyrimą, slėpė padarytą pažeidimą, neatlygino ar vengė atlyginti vartotojams nuostolius ir (ar) padarytą žalą.“

14 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**25 straipsnis. Baudų ar įspėjimo skyrimo terminas**

Šio įstatymo 23 straipsnyje numatytos baudos ar įspėjimas gali būti skiriami ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo šio įstatymo pažeidimo nustatymo, o tęstinio pažeidimo atvejais – nuo jo išaiškėjimo dienos. Ši nuostata netaikoma, kai pavojingu produktu pakenkiama vartotojo sveikatai ar atimama gyvybė.“

15 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**27 straipsnis. Įstatymo pažeidimų nagrinėjimo ir baudų ar įspėjimo taikymo tvarka**

1. Tarnyba nagrinėja šio įstatymo pažeidimus ir nutarimu skiria šiame įstatyme nustatytas baudas ar įspėjimus. Pažeidimų nagrinėjimo ir baudų ar įspėjimų skyrimo tvarka nustatyta šiame įstatyme ir Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo pažeidimų nagrinėjimo taisyklėse. Šias taisykles tvirtina Tarnybos direktorius įsakymu.

2. Pažeidimo nagrinėjimas pradedamas Tarnybos ar kontrolės institucijos dėl šio įstatymo pažeidimo surašyto protokolo pagrindu. Kontrolės institucijos surašytas šio įstatymo pažeidimo protokolas kartu su surinktais įrodymais perduodamas Tarnybai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo protokolo surašymo dienos.

3. Nagrinėjant pažeidimą, dalyvauja medžiagą pateikusios kontrolės institucijos atstovas, taip pat turi būti informuotas ir gali dalyvauti pats pažeidėjas ir (ar) jo atstovas. Pažeidėjas ir (ar) jo atstovas turi teisę susipažinti su surinkta medžiaga, duoti paaiškinimus, pateikti prašymus,

teikti įrodymus, apskųsti priimamus sprendimus. Pažeidėjo ir (ar) jo atstovo, jeigu jie registruotu paštu ne vėliau kaip prieš keturiolika dienų iki pažeidimo nagrinėjimo Tarnyboje dienos buvo informuoti apie galimus šio įstatymo pažeidimus, pažeidimo nagrinėjimo vietą ir laiką, taip pat apie galimybę susipažinti su gautais dokumentais ir kita informacija ir raštu pateikti paaiškinimus, neatvykimas į pažeidimo nagrinėjimą nekliudo jo nagrinėti.

4. Pažeidimai Tarnyboje nagrinėjami rašytine arba žodine tvarka. Pažeidimą nagrinėjant žodine tvarka, Tarnyba posėdį ar jo dalį gali skelbti uždarą, kai būtina apsaugoti valstybės ar tarnybos paslaptį, komercinę paslaptį arba užtikrinti vartotojo teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą.

5. Išnagrinėjusi pažeidimą, Tarnyba priima nutarimą skirti šiame įstatyme nustatytas baudas ar įspėjimą, atsisakyti skirti baudas ar įspėjimą ir (arba) iš gamintojo, platintojo ar paslaugų teikėjo ne ginčo tvarka išieškoti kontrolės institucijos patirtas šio įstatymo 17 straipsnio 4 dalyje nurodytas išlaidas. Nutarime nurodoma: jį priėmusios institucijos pavadinimas, pažeidimo nagrinėjimo data ir vieta, duomenys apie pažeidėją, pažeidimo aplinkybės, įrodymai, kuriais grindžiamas nutarimas, pažeidėjo paaiškinimai ir jų vertinimas, šio įstatymo straipsnis, kuriame nustatyta atsakomybė už pažeidimą, priimtas sprendimas, jo įvykdymo tvarka, nutarimo apskundimo terminai ir tvarka.

6. Tarnybos nutarimai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo nutarimo priėmimo dienos registruotu paštu išsiunčiami asmenims, dėl kurių jie priimti.“

16 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**28 straipsnis. Kontrolės institucijų sprendimų ir Tarnybos nutarimų apskundimas**

1. Gamintojas, platintojas ir paslaugos teikėjas Tarnybos nutarimus arba kontrolės institucijų sprendimus dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo ir Tarnybos nutarimus dėl baudų ar įspėjimų skyrimo per 20 dienų nuo nutarimo ar sprendimo priėmimo dienos gali apskųsti teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo ar sprendimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.“

17 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**29 straipsnis. Tarnybos nutarimų vykdymas**

1. Paskirtos baudos, numatytos šio įstatymo 23 straipsnyje, į valstybės biudžetą sumokamos ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią šio įstatymo pažeidėjas gavo Tarnybos nutarimą dėl baudos paskyrimo.

2. Tarnybos nutarimas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Tarnybos nutarimas gali būti pateikiamas vykdyti ne vėliau kaip per trejus metus nuo jo priėmimo dienos. Šis terminas pratęsiamas tiek, kokiam laikui teismo sprendimu buvo sustabdytas Tarnybos nutarimo skirti baudą vykdymas.“

18 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2016 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įgaliota institucija iki 2015 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė